

711255, 1256, 1257, 1258
SÜRELİDİR

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

SAYI : B.02.0.007.00/ 51
KONU :Yazılı Soru Önergeleri

14.1.2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİNE
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İLGİ: Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Genel Sekreterliği Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı'nın 31.12.2007 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-5510 sayılı yazısı.

İlgi yazı ekinde Bakanlığımıza gönderilen Adana Milletvekili Sayın Nevin Gaye ERBATUR (3 adet) ve Aydın Milletvekili Sayın Özlem ÇERÇİOĞLU'na ait yazılı soru önergeleri hakkındaki bilgileri içeren cevaplar ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Nimet ÇUBUKÇU
Devlet Bakanı

Dağıtım:

Gereği :

- TBMM Bşk.Genel Sekreterliği
(Kanunlar ve Kararlar Dai.Bşk.)
Ek: 4 Yazı (2'şer Nüsha)

Bilgi :

- Başbakanlık
(Kan.ve Kar.Gen.Müd.)
Ek: 4 Yazı

**AYDIN MİLLETVEKİLİ SAYIN ÖZLEM ÇERÇİOĞLU'NUN
7/1255 ESAS NOLU SORU ÖNERGESİ CEVABIDIR**

Türk kadınının iş hayatına daha aktif katılımını sağlamak ve el becerilerini arttırarak bölgesel dinamiklere göre hareket etmesine olanak sağlanması konusunda ülke olarak ciddi eksikliklerimizin olduğu görülüyor. Özellikle kadın sivil toplum örgütleri ile üniversite kadın araştırma enstitülerinin yaptığı araştırmaya göre, kadın çalışsa da çalışmasa da 2. sınıf ilan ediliyor. Buna göre;

SORULAR :

- 1) Kadınlarımızın iş hayatına daha fazla katılımını sağlamak adına iyi planlanmış kısa süreli eğitimler verilmekte midir?
- 2) Bakanlığınızın bu konuda bir çalışması veya stratejisi var mı?
- 3) Çalışma Bakanlığı ile görüşerek yapılacak bir yasal düzenleme sonucunda, nasıl ki erkekler askerlik yaptıkları dönemde SSK'ya borçlanabiliyorlarsa, kadınlar da hamilelik veya doğum sonrasında işten ayrı kaldığı süreyi sigortaya borçlanması planlanıyor mu?
- 4) Yeni düzenlenen SGK tasarınsında kadın için düzenlemelere gidilmezse, kadınlar çalışma hayatından ya tamamen çekilecek ya da kayıt dışına kayacaklarını dikkate alarak görüş bildirdiniz mi?

CEVAPLAR :

Konuya ilişkin olarak Bakanlığımıza bağlı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğünce verilen cevaba göre;

Ülkemizde kadın istihdamı alanında kamu kurum ve kuruluşları, meslek örgütleri, sivil toplum kuruluşları ve uluslararası kuruluşlar tarafından önemli faaliyetler yürütülmüş ve yürütülmektedir.

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) bünyesinde 2003-2006 tarihleri arasında "Aktif İşgücü Programları Projesi" yürütülmüştür. İŞKUR işsizlikten en fazla etkilenen ve bu nedenle işgücü piyasasında dezavantajlı gruplar arasında yer alan kadınlar, gençler, uzun süreli işsizler, özürliüler, hükümlü ve eski hükümlüler ile işgücü piyasasında geçerli bir mesleğe sahip olmayan vasıfsız işsizlere yönelik olarak işgücü yetiştirme kursları düzenlemektedir. Ülkemizde aktif işgücü politikalarının temel uygulayıcısı olan İŞKUR'un düzenlemiş olduğu programların yaygınlaştırılması çalışmaları devam etmektedir.

GAP Bölge Kalkınma İdaresi tarafından "Güneydoğu Anadolu Projesi" adıyla kapsamlı bir kalkınma projesi yürütülmektedir. Kadına yönelik faaliyetler Çok Amaçlı Toplum Merkezleri (ÇATOM) ve Girişimci Destekleme Merkezleri (GİDEM) tarafından gerçekleştirilmektedir. 14 yaşından büyük kadınları hedef kitlesi olarak tanımlayan ve

kadınları güçlendirmeyi hedefleyen ÇATOM'lar program ve etkinliklerini eğitim ve öğretim, sağlık, gelir yaratma, sosyal destek ve kültürel-sosyal etkinlikler gibi temel alanlarda yürütmektedirler. Gelir getirici etkinlikler bağlamında Çok Amaçlı Toplum Merkezleri kadınlara ortak kullanılan atölyeler ve satış yerleri sağlamakta, temel iş eğitimi vermekte ve mesleki becerilerini güçlendirmektedir. GAP-Girişimci Destekleme Merkezleri, Avrupa Komisyonu tarafından finanse edilip GAP İdaresi ve BM Kalkınma Programı tarafından yürütülen, bölgedeki mikro, küçük ve orta ölçekli işletmelere yönelik eğitim, bilgilendirme ve danışmanlık hizmetleri sunarak bu işletmelerin geliştirilmesini hedef alan bir projedir. "Fırsat Penceresi" olarak adlandırılan küçük ölçekli proje alanlarından biri de kadın girişimcilere yönelik geliştirilmiştir.

Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu 2002-2004 tarihleri arasında Avrupa Komisyonu finansmanı ile, 'Kadın Girişimciliğinin Desteklenmesi Projesi' yürütmüştür. Proje kapsamında 1630 kişiye iş kurma eğitimi verilmiş ve bu kişilerden 359'u kendi işini kurmuştur. Projenin tamamlanmasından sonra beş farklı ilde (Ankara, Bursa, Denizli, Mersin ve Çorum) kadın girişimcilere hizmet sunmak üzere beş Eğitim ve Danışma Merkezi kurulmuştur.

"AB/TESK Kadın Girişimcilerinin Desteklenmesi Projesi"nden elde edilen olumlu sonuçlar neticesinde, 24 Temmuz 2007 tarihinde aynı konuda ancak daha kapsamlı olan "Kadın Girişimciliğinin Desteklenmesi Projesi" uygulamaya konulmuştur. Bu kapsamda "Kadın Girişimciliğinin Desteklenmesi Projesi" imkanları, ihtiyaçları, bölgesel kalkınmaya uygunlukları, girişimci potansiyelleri ve sosyo-ekonomik durumları doğrultusunda AB ve TESK tarafından belirlenen toplam 25 ilimizde, ESOB'lar bünyesinde oluşturulacak Merkez ve Bağlı Merkezler ile yürütülecek olup, bu merkezler aracılığıyla kadınlara yönelik girişimcilik eğitimi ve danışmanlık hizmeti sağlanacaktır. Söz konusu proje, AB üyesi ülkeler ve Türkiye'de son yıllarda yoğun olarak üzerinde durulan kadın girişimciliğinin geliştirilmesine yönelik bir model oluşturmayı hedeflemektedir. Proje sonucunda, daha fazla kadın üretim faaliyeti içine çekilebilecek ve kendileri ile birlikte yarılarında çalışabilecek kişilere de istihdam yaratabilecektir.

Proje kapsamında, Projenin daha etkin ve verimli yürütülebilmesi amacıyla TESK, KOSGEB, ABGS, DPT ve KSGM'den temsilcilerin yer alacağı bir Danışma Kurulu oluşturulacaktır.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) ve yerel meslek odalarının desteklediği Gaziantep, Kocaeli ve İzmir illerinde AB İş Geliştirme Merkezlerinde (ABİGEM) kadın girişimciliği konusunda eğitim faaliyetleri yürütülmektedir. 2004-2005 döneminde eğitim programlarına katılan 9.081 girişimcinin 1.643'ü kadın girişimcidir ve bu süreçte 27 kadın kendi işini kurmuştur. Ayrıca TOBB tarafından 40 üyeli Kadın Girişimciler Kurulu kurulmuş ve Kurul ilk toplantısını 29 Ekim 2007 tarihinde gerçekleştirmiştir. Kurul tarafından girişimci olmak isteyenlere, mevcut girişimci kadınlara yol gösterilecek, eğitimler verilecek, kadın girişimcilerin, deneyimli girişimciler yanında hem Türkiye'de hem de yurtdışında ve özellikle AB ülkelerinde staj yapmaları sağlanacak, koçluk sistemiyle yeni girişimcilere deneyimli girişimciler tarafından destek verilecek, TOBB ve illerdeki odaların öncülüğünde 'Kadın Girişimci Eğitim ve Danışma Merkezleri' açılacak, bu merkezlerde AB ve diğer uluslararası

kadın girişimci kaynakları imkânları konusunda araştırmalar, risk sermayesi gibi konularda danışmanlık yapılacaktır.

Türkiye’de istihdam oranının yükseltilmesi, tam istihdam, sürdürülebilir bir ekonomik büyüme ve sosyal kalkınma hedeflerine ulaşılması için temel bir koşuldur. Bu hedeflere ulaşılabilmesi ancak tüm bölgeler üzerinde daha dengeli bir kalkınma tesis edilmesi yoluyla ve nüfusun yarısını oluşturan kadınlarımızın istihdama katılımının artırılması ile mümkündür.

Bu çerçevede, Bakanlığımıza bağlı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü bir koordinasyon kurumu olarak istihdam alanında çalışan tüm kurum ve kuruluşları kadın istihdamını arttırmaya yönelik çalışmalar yürütmesi yönünde teşvik etmekte, yürütülen faaliyetleri desteklemekte ve katkı sağlamaktadır.

Ayrıca, 2005 yılı Türkiye–Avrupa Birliği Katılım Öncesi Mali İşbirliği programı kapsamında, Türkiye’de kadınların toplumsal fırsatlardan erkeklerle eşit biçimde yararlanmalarının sağlanması ve kadının insan haklarının korunmasına yönelik olarak Bakanlığımıza bağlı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü ve Hollanda Sosyal İşler ve İstihdam Bakanlığı Dış İlişkiler Direktörlüğü tarafından ortaklaşa yürütülen “Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinin Geliştirilmesi Eşleştirme Projesi”nin Dördüncü bileşeni kapsamında kadın istihdamı da dahil Hükümet Politikalarının temelini oluşturacak bir Ulusal Eylem Planı taslağı hazırlanması çalışmaları yürütülmektedir. Ulusal Eylem Planı taslağına temel teşkil edecek politika dokümanlarının konuları, Pekin Eylem Platformu’nda belirlenen kritik alanlar dikkate alınarak seçilmiş, “Kadın ve Ekonomi” ile “Kadın ve Yoksulluk” konuları bağlamında; kadın istihdamını artırıcı çalışmalar yapılması yönünde amaç ve hedeflerin tüm ilgili tarafların katılımı ile tespit edilmesi ve takiben Ulusal Eylem Planı taslağının oluşturulması çalışmaları devam etmektedir.

Ülkemizde 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 104. Maddesi “Memura doğum yapmasından önce 8 hafta ve doğum yaptığı tarihten itibaren 8 hafta olmak üzere toplam 16 hafta süre ile aylıksız izin verilir. Çoğul gebelik halinde doğumdan önceki 8 haftalık süreye 2 hafta süre eklenir.” hükmü yer almaktadır. 4857 sayılı İş Kanunu kapsamında işçi statüsünde çalışan kadınlar da aynı haklara sahiptir. Devlet memuru olarak çalışan kadınlar, aylıklı izinlerini takiben 12 ay süreyle aylıksız izin hakkına sahip olup bu süreyi borçlanabilmektedir. İşçi statüsünde olup, doğum sonrası 6 ay süreli ücretsiz izin hakkına sahip olan kadınlarımız için ise bu süreyi borçlanma imkanı bulunmamaktadır.

Kadın ve Aileden Sorumlu Devlet Bakanlığı olarak temel önceliklerimiz arasında; ülkemizde önemli bir sorun alanı olan kadınların istihdama düşük katılımının artırılması hususu yer almaktadır. Bu alanda başta yasal düzenlemeler olmak üzere, uygulamaya yönelik olarak ilgili kamu kuruluşları, sivil toplum örgütleri ve meslek örgütleri tarafından yapılan çalışmalar büyük önem taşımaktadır. Gerçekleştirilen tüm çalışmalara Bakanlığımıza bağlı KSGM tarafından etkin katılım sağlanmaktadır.

Sorunuzda bahsedilen 31.05.2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve halen TBMM Komisyonlarında görüşülmekte olan söz konusu Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı hazırlık aşamasında görüş alınmak üzere Bakanlığımıza gönderilmemiştir.

Konuya ilişkin olarak Bakanlığımıza bağlı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğünce verilen cevaba göre;

Kadınların güçlendirilmesi Toplum Merkezlerinin en temel hareket noktasını oluşturmaktadır. Bu nedenle, Toplum Merkezlerinde, kadının birey ve kadın kimliğini öne çıkaran eğitim programları, faaliyetler ve grup çalışmaları yürütülmektedir.

Ayrıca, kadınların iş hayatına adapte olabilmeleri ve sosyo-ekonomik düzeylerinin yükseltilmesine yönelik yaygın eğitim, işgücü eğitimi ve benzeri eğitim olanakları sağlayan kamu ve sivil toplum kuruluşları ile işbirliği yapılmakta ve kadınlar bu kurum ve kuruluşlara yönlendirilerek meslek edinmeleri sağlanmaktadır.

SHCEK Genel Müdürlüğü olarak yukarıda belirttiğimiz çalışmaların daha çok kadına ulaşmasını sağlamak için Toplum Merkezleri ve Aile Danışma Merkezlerini artırmaya yönelik çalışmalar devam etmektedir. 2007 yılında Toplum Merkezi sayısı 74'e ulaşmış olup, 2008 Mali Yılı Bütçesinde 15 Toplum Merkezinin açılması planlanmaktadır. Aile Danışma Merkezi ise 2007 yılında 40 iken 2008 Mali Yılı Bütçesinde 10 Aile Danışma Merkezinin açılması planlanmaktadır.

Saygılarımla.

Nimet ÇUBUKÇU
Devlet Bakanı